

VIỆN VIỆT HỌC

BỘ THỦ TRONG CHỮ HÁN

1- BẢNG 214 BỘ THỦ

1	一	丨	丶	丿	乙	乚	2	二	亠	亻	人	儿	入	八											
1	nhứt	2	cổn	3	chủ	4	phiệt	5	ất	6	quyết	7	nhị	8	đầu	9	nhơn	10	nhơn	11	nhập	12	bát		
	một		sổ		chấm		phảy		cong		móc		hai		nắp		người		người		vào		tám		
	冂	冃	冄	几	凵	刀	リ	力	勹	匕	匚	匚													
13	quynh	14	mịch	15	băng	16	kỷ	17	khảm	18	đao	19	lực	20	bao	21	chủy	22	phương	23	hễ				
	giới hạn		che		băng		bàn nhỏ		lỗm		dao		sức		bọc		muỗng		vật đựng		hộp				
	十	卜	𠂔	𠂔	厶	又	3	口	口	土	士	夕	夕	夕											
24	thập	25	bốc	26	tiết	27	hán	28	tư	29	hựu	30	khẩu	31	vi	32	thổ	33	sĩ	34	truy	35	suy	36	tịch
	mười		bói		đốt tre		vách núi		riêng		lại		miệng		vây		đất		học trò		theo đi		chậm		đêm
	大	女	子	宀	寸	小	尢	尸	屮	山	巛	川	工	己											
37	đại	38	nữ	39	tử	40	miên	41	thôn	42	tiểu	43	uông	44	thi	45	triệt	46	son	47	xuyên	48	công	49	kỷ
	lớn		gái		con		lợp		tắc		nhỏ		ròm		thây		cây non		núi		sông		thợ		minh
	巾	干	幺	广	廴	升	弋	弓	彡	彡	彡	彡	彡	彡	4	忄	心								
50	cân	51	can	52	yêu	53	nghiễm	54	dẫn	55	củng	56	dặc	57	cung	58	ký	59	sam	60	xích	61	tâm		
	khăn		phạm		nhỏ		mái nhà		đi lâu		chấp tay		chiếm		cây cung		đầu nhím		lông		bước trái		lòng		
	戈	户	扌	手	支	攴	攴	文	斗	斤	方	无	日	日											
62	qua	63	hộ	64	thủ	65	chi	66	phốc	67	văn	68	đầu	69	cân	70	phương	71	vô	72	nhựt	73	viết		
	giáo mác		cửa l		tay		nhánh		đánh khê		vẽ		cái đầu		riu		hướng		không		mặt trời		rằng		
	月	木	欠	止	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔
74	nguyệt	75	mộc	76	khiếm	77	chỉ	78	đãi	79	thù	80	vô	81	tỷ	82	mao	83	thị	84	khí	85	thủy		
	tháng, trăng		cây		thiếu		dùng		xấu		cái		lao		không		sánh		lông mao		họ		hơi		nước
	火	灬	爪	父	攴	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔	𠂔
86	hoả	87	trảo	88	phụ	89	hào	90	tường	91	phiến	92	nha	93	ngư	94	khuyển	95	huyền						
	lửa		móng		cha		hào		mảnh		miếng		răng		trâu, bò		chó		đen						
	王	玉	瓜	瓦	甘	生	用	田	疋	疋	疋	疋	疋	疋	疋	疋	疋	疋	疋	疋	疋	疋	疋	疋	疋
96	ngọc	97	qua	98	ngõa	99	cam	100	sanh	101	dụng	102	điền	103	sơ	104	nạch	105	bát	106	bạch				
	ngọc		dưa		ngói		ngọt		sống		dùng		rung		đu		đau		bát		trắng				
	皮	𠂔	目	矛	矢	石	礻	示	肉	禾	穴	立													
107	bì	108	mãnh	109	mục	110	mâu	111	thĩ	112	thạch	113	kỳ	114	nhữ	115	hoà	116	huyệt	117	lập				
	da		chén bát		mắt		dáo		tên		đá		thần		dấu chân		lúa		hang		đứng				
6	𦵏	竹	米	糸	缶	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏	𦵏
118	trúc	119	mễ	120	mịch	121	phẫu	122	võng	123	duyệt	124	vũ	125	lão	126	nhĩ	127	lỗ	128	nhĩ				
	tre		gạo		tơ		vò		lưới		dê		lông vũ		già		mà		cày		tai				
	聿	月	肉	臣	自	至	白	舌	舛	舟	艮	色													
129	duật	130	nhục	131	thần	132	tự	133	chí	134	cửu	135	thiệt	136	suyễn	137	chu	138	cản	139	sắc				
	bút		thịt		bề tôi		tự mình		đến		cối		lưỡi		ngược		thuyền		xoàng		sắc				

VIỆN VIỆT HỌC

艸	艸	虎	虫	血	行	衤衣	西	見	角	言	谷
140 thảo	141 hô	142 trùng	143 huyết	144 hành	145 y	146 á	147 kiến	148 giác	149 ngôn	150 cốc	
cỏ	văn vện	sâu bọ	máu	đi	áo	nấp	thấy	sừng	nói	hang	
豆	豕	豸	貝	赤	走	足	身	車	辛	辰	
151 đậu	152 thỉ	153 trĩ	154 bối	155 xích	156 tẩu	157 túc	158 thân	159 xa	160 tân	161 thần	
đậu	heo	sâu/bò sát	vỏ sò	đỏ	chạy	chân	thân thể	xe	cay	giờ	
走	邑	酉	采	里	金	長	門	阜	隸		
162 xước	163 ấp	164 đậu	165 biện	166 lý	167 kim	168 trường	169 môn	170 phụ	171 dải		
đi	đồ áp	chị 10	phân biệt	dặm	vàng	dài	cửa 2	núi đất	kịp		
隹	雨	青	非	面	革	韋	韭	音	頁		
172 chuy	173 vũ	174 thanh	175 phi	176 diện	177 cách	178 vi	179 cửu	180 âm	181 hiệt		
chim	mưa	xanh	quấy	mặt	da cạo	da thuộc	rau cửu	tiếng	trang		
風	飛	食	首	香	馬	骨	高	髟	鬥		
182 phong	183 phi	184 thực	185 thủ	186 hương	187 mã	188 cốt	189 cao	190 tiêu	191 đấu		
gió	bay	ăn	đầu	thơm	ngựa	xương	cao	tóc	đo sức		
鬯	鬲	鬼	魚	鳥	鹵	鹿	麥	麻			
192 sưởng	193 cách	194 quỷ	195 ngư	196 diểu	197 lỗ	198 lộc	199 mạch	200 ma			
rượu nếp	ngăn	ma quỷ	cá	chim	đất mặn	hươu	lúa mạch	cây gai			
黃	黍	黑	黼	黽	鼎	鼓	鼠	鼻	齊		
201 hoàng	202 thử	203 hắc	204 trĩ	205 mẫn	206 đỉnh	207 cổ	208 thử	209 ty	210 tề		
màu vàng	lúa nếp	đen	may áo	ễnh ương	vạc 3 chân	trống	chuột	mũi	đều		
齒	龍	龜	龠								
211 xỉ	212 long	213 quy	214 dục								
răng	rồng	rùa	ống sáo								

2- VỊ TRÍ TƯƠNG ĐỐI CỦA BỘ THỦ

Sau đây là vị trí tương đối của một số bộ thủ thông dụng

bên trái	𠂇	彳	冫	口	土	女	弓	彳	亅	扌	方	日	木
	9	15	30	32	38	57	60	61	64	70	72	75	
	𠂇	火	牛	豸	王	目	矢	石	衤	禾	米	糸	
	85	86	93	94	96	109	111	112	113	115	119	120	
	𠂇	月	舟	衤	言	貝	足	車	金	冫	馬		
	123	130	137	145	149	154	157	159	167	170	187		
bên phải	𠂇	力	冫	彳	攴	斤	欠	殳	冫	隹	頁		
	18	19	26	59	66	69	76	79	163	172	181		
bên trên	一	八	冫	宀	𠂇	穴	竹	四	𠂇	艸	雨		
	8	12	14	40	105	116	118	122	125	140	173		

VIỆN VIỆT HỌC

bên dưới		儿	心	皿	貝
		10	61	86	108 154
bao		厂	尸	广	疒
		27	44	53	104
		走	走	走	
		54	156	162	
		口	行	衣	門
		31	144	113	169

CHÚ THÍCH:

Hai bộ thủ **163 邑** 邑 và **170 阜** 阜 có cùng ký hiệu 阝 (giống chữ p), nên dễ lẫn lộn.

Thử dùng mẹo sau đây:

trong bộ **áp** số 163, chữ **p** ở phía sau, nên 阝 cũng vậy; thí dụ 鄧, bộ 阝 = 邑(áp).

trong bộ **phụ** số 170, chữ **p** ở phía trước, nên 阝 cũng vậy; thí dụ 陽, bộ 阝 = 阜(phụ)

3- BỘ CÓ NHIỀU DẠNG

10 亻 人	nhơn/nhân	18 刀 刂	đao	43 尢 兀	uông	47 巛 川	xuyên	58 彡 彡	ký
61 忄 心	tâm	64 扌 手	thủ	66 攴 攴	phốc	78 夂 夂	đãi	85 氵 水	thủy
86 火 灬	hoả	87 爪 𠂇	trảo	94 犴 犬	khuyển	96 王 玉	ngọc	109 目 目	mục
113 示 示	kỳ/thị	122 罒 网	võng	130 月 肉	nhục	140 艸 艸	thảo	145 衣 衣	y
162 辵 辵	xước	163 邑 邑	áp	170 阜 阜	phụ				

4- VÀI TRƯỜNG HỢP RIÊNG

BỘ BỊ TÁCH ĐÔI

144 行 hành [衝 xung = đường cái]

145 衣 y [衷 trung = thành thực]

BỘ CÓ DẠNG GIỐNG NHAU

74 月 nguyệt và 130 肉 nhục : 月

163 邑 áp và 170 阜 phụ 阝

[163 阝 ở bên phải, 170 阝 ở bên trái của chữ]

HỌC CỤ

Bấm links sau đây để hạ tải

- [Hán Việt Tự Điển Thiều Chửu](#)
- Chú Thích Hán Việt : <http://www.petrus-tvk.com/ChuThich.html>.

BÀI SỐ MỘT

一 丿 乙 丁 乚 乃 九 了 二 人 入 八 几 刀 刁 力 十 卜 又

1. BẢNG 20 CHỮ MỚI
2. HỌC CHỮ
3. SƠ ĐỒ CHỮ GIẢ TÁ
4. BÀI TRẮC NGHIỆM số 1
5. TẬP VIẾT
 - NÉT CƠ BẢN
 - THỨ TỰ CÁC NÉT
 - Chép 10 lần 20 chữ hành thư

I. BẢNG 20 CHỮ MỚI

一 丿 乙 丁 乚 乃 九 了 二 人 入 八 几 刀 刁 力 十 卜 又

一	丿	乙	丁	乚
乚	乃	九	了	二
人	入	八	几	刀
刁	力	十	卜	又

II. HỌC CHỮ MỚI

一 丿 乙 丁 乚 乃 九 了 二 人 入 八 几 刀 刁 力 十 卜 又

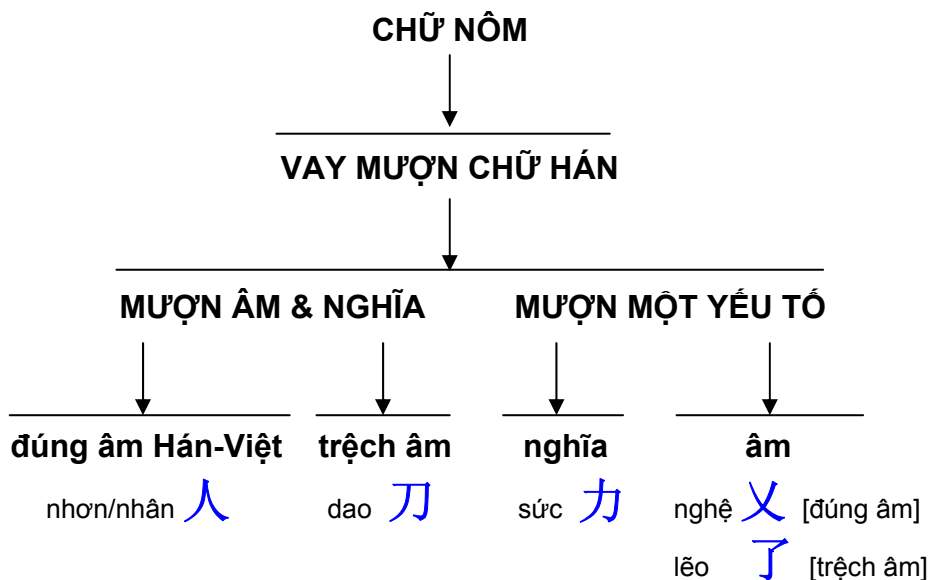
số	CHỮ	HÁN VIỆT	ÂM NÔM	BỘ THỦ	NGHĨA	THÍ DỤ
001	一	nhứt, nhất	nhứt, nhất, nhất	nhứt 一 1	số 1	nhứt đinh, lất nhất
002	丿	phiệt	phiệt, phết, phút	phiệt 丿 4	nét phẩy	son phết, ba phút
003	乙	át	át, ất,	át 乙 5	can át, cong	át giáp, ất vạy
004	丁	đinh	đinh, đũa	nhứt 一 1	can đinh, đũa	tráng đinh, đũa bé
005	乚	thất	thất	nhứt 一 1	số 7	thất thểu, thất thê
006	乃	nghe	nghe, nghe	phiệt 丿 4	tài giỏi	củ nghe
007	乃	nãi	náy, nãi, nôi, náy	phiệt 丿 4	bèn	ái náy, ai náy

008	九	cửu	cửu	át 乙 5	số 9	Cửu Long
009	了	liểu	láo, lếu, lẻo, lú	quyết 丿 6	xong rồi	láo lếu, lú lo
010	二	nhị	nhị	nhị 二 7	số 2	nhị tâm, nhị huyền
011	人	nhơn, nhân	nhơn, nhân	nhơn 人 9	người	nhơn tính, nhân hoà
012	入	nhập	nhập, nhập	nhập 入 11	vào	tạp nhập, du nhập
013	八	bát	bát	bát 八 12	số 8	bát ngát, bát quái
014	几	kỷ	kỷ, ghé, kẻ, kể	kỷ 几 16	ghế dựa	kẻ điên, kẻ vạch
015	刀	đao	đao, dao, đao	đao 刀 18	dao	dao bén, đao phiến
016	刁	điều	điều	đao 刀 18	cái đầu	điều ngoa
017	力	lực	lực, sức, sực, sứt	lực 力 19	sức	sức nhớ, sừng sứt
018	十	thập	thập	thập 十 24	số 10	thập thờ, thập phần
019	卜	bốc	bốc, bóc, vốc, vóc	bốc 卜 25	bói toán	ăn vóc, bóc lột
020	又	hựu	hựu, lại	hựu 又 29	lại	sống lại

一 丿 乙 丁 七 乚 乃 九 了 二 人 入 八 几 刀 刁 力 十 卜 又

III. CHỮ NÔM MƯỢN TRỌN CHỮ HÁN

Trong năm bài học 1-5 , mỗi bài có 20 chữ Nôm mượn nguyên dạng chữ Hán.

- CHÚ THÍCH :**
- 1) **mượn trọn** : mượn nguyên dạng, không thay đổi hình dáng của chữ.
 - 2) **mượn âm** : đọc đúng hay trạch âm Hán-Việt của chữ Hán vay mượn , ý nghĩa của chữ Nôm thay đổi tùy theo văn cảnh và nhiều khi hoàn toàn khác nghĩa chữ Hán gốc.
- Thí dụ : mượn âm gần đúng của chữ 了 (liểu = xong) như:
- Nước trong *leo leo* ; bé *leo leo* theo sau mẹ .

IV. BÀI TRẮC NGHIỆM SỐ 1

Dùng làm bài tập trước khi vào lớp lấy bài thi số 1 và làm ngay trên trang Web.

Bài TRẮC NGHIỆM gồm 21 câu, trả lời đúng mỗi câu được 1 điểm . Điểm trọn bài là 20, đúng cả 21 câu được 1 điểm thưởng (bonus).

Một câu TRẮC NGHIỆM gồm hai phần : **Câu hỏi** và **tập hợp câu trả lời** trong đó chỉ có một câu trả lời đúng . Có khi **câu hỏi** là một **mệnh đề** , trả lời câu hỏi là chọn thực trị **ĐÚNG** hay **SAI** của mệnh đề.

Chọn câu trả lời thích nghi bằng cách ghi chữ X vào ô vuông ☒

Thí dụ:

Câu 介紹字喃級爻 có sáu chữ.

☒ A. ĐÚNG

☐ B. SAI

Bài học số 1 có bao nhiêu chữ Nôm?

☐ A. 10

☒ B. 20

☐ C. 30

21 câu TRẮC NGHIỆM

1) Xét thực trị câu “Các chữ 一 丿 乙 丁 七 乂 乃 九 了 二 人 入 八 几 刀 刁 力 十 卜 又 đều là chữ GIẢ TÁ , mượn tạm chữ Hán làm chữ Nôm”

☐ A. ĐÚNG

☐ B. SAI

2) Xét thực trị câu “Các chữ 一 丁 七 二 thuộc cùng một bộ thủ .”

☐ A. ĐÚNG

☐ B. SAI

3) Trong các chữ 乙 丁 七 乂 chữ nào là bộ thủ ?

☐ A. 乙 và 丁

☐ B. 七 hoặc 乂

☐ C. 乙

4) Trong các chữ 乃 九 了 二 人 入 八 十 có chữ nào là bộ thủ số 10 ?

☐ A. 十

☐ B. 八

☐ C. không có

5) Trong các chữ 乃 刁 乂 卜 又 chữ nào đọc là lại ?

☐ A. 又

☐ B. 乂

☐ C. 乃

6) Trong các chữ 刀 刁 力 十 卜 又 có bao nhiêu chữ là bộ thủ ?

☐ A. 6

☐ B. 5

☐ C. 4

7) Trong các chữ 乃 刁 乂 卜 又 chữ nào đọc là nghề ?

☐ A. 又

☐ B. 乂

☐ C. 乃

- 8) Trong các chữ 了 二 丁 chữ nào thuộc **bộ nhứt** 一 (bộ số 1)
- ☐ A. 了
- ☐ B. 二
- ☐ C. 丁
- 9) Chữ 刁 thuộc bộ số mấy ?
- ☐ A. 18
- ☐ B. 3
- ☐ C. 20
- 10) Trong các chữ 又 力 刀 八, chữ nào thuộc bộ **phiệt** 丿 (số 4)
- ☐ A. 又 và 力
- ☐ B. 刀 hoặc 八
- ☐ C. không có chữ thuộc bộ **phiệt** 丿 (số 4).
- 11) Xét thực trị mệnh đề “ Số nét của một chữ phải nhiều hơn số nét của bộ thủ chứa chữ đó ”
- ☐ A. ĐÚNG
- ☐ B. SAI
- 12) Xét thực trị mệnh đề “ Một chữ không thể thuộc về hai bộ thủ khác nhau trong hệ thống 214 bộ thủ ”
- ☐ A. ĐÚNG
- ☐ B. SAI
- 13) Chọn câu ĐÚNG sau đây
- ☐ A. Các chữ 一 丿 乙 二 人 入 八 几 刀 力 十 卜 又 đều là bộ thủ .
- ☐ B. Các chữ 乂 又 thuộc bộ phiệt 丿 (số 4) .
- ☐ C. Các chữ 丁 了 thuộc bộ nhứt 一 (số 1) .
- 14) Xét các chữ 丁 乃 了 力 卜, chọn câu ĐÚNG sau đây
- ☐ A. Các chữ 丁 了 卜 thuộc bộ **cổn** 丨 (số 2) .
- ☐ B. Các chữ 丁 了 卜 thuộc bộ **quyết** 丿 (số 6) .
- ☐ C. Các chữ 丁 乃 了 力 卜 thuộc bộ 5 bộ khác nhau .
- 15) Xét các chữ hai nét 卜 二 丁 了 又 刁 八, chọn câu ĐÚNG sau đây
- ☐ A. Các chữ 卜 二 丁 了 又 刁 八 đều là bộ thủ .
- ☐ B. Các chữ 丁 了 刁 không phải là bộ thủ .
- ☐ C. Hai câu trên đều sai .
- 16) Dùng các chữ ở câu 1 để phiên Nôm câu “một phút bói hai đũa rồi lại bát tám đũa”
- ☐ A. 一 丿 卜 二 丁 了 又 刁 八 丁
- ☐ B. 一 丿 刁 二 丁 了 又 乃 八 乂
- ☐ C. 一 丿 卜 二 丁 了 又 八 八 丁
- 17) Xét các bộ thủ hai nét 人 入 八 几 刀 力 十 卜 二 又, số các bộ này lần lượt là ...
- ☐ A. 9 11 12 16 18 21 24 25 7 29
- ☐ B. 9 11 12 16 18 19 24 25 7 29
- ☐ C. 9 11 12 16 18 19 24 25 27 29
- 18) Dấu + chỉ phép cộng. Đẳng thức nào ĐÚNG ?
- ☐ A. 九 = 二 + 七
- ☐ B. 十 = 二 + 入
- ☐ C. Hai đẳng thức trên đều ĐÚNG .

19) Dấu + chỉ phép cộng, dấu - chỉ phép trừ. Đẳng thức nào ĐÚNG ?

- ☐ A. 力 = 十 - 一
☐ B. 十 = 二 + 八
☐ C. Hai đẳng thức trên đều SAI.

20) Dấu + chỉ phép cộng, dấu - chỉ phép trừ. Đẳng thức nào ĐÚNG ?

- ☐ A. 九 - 二 = 人 - 一 = 七
☐ B. 七 + 二 = 八
☐ C. 十 - 二 = 九 - 一 = 八

21) Dấu + chỉ phép cộng, dấu - chỉ phép trừ. Bất đẳng thức nào ĐÚNG ?

- ☐ A. 十 - 二 < 九 < 八 + 二
☐ B. 七 - 一 < 十 - 二 < 力 + 一
☐ C. 十 < 力 + 二

V. TẬP VIẾT

1. CÁC NÉT CƠ BẢN

2. THỨ TỰ CÁC NÉT

一	丿	乙	丁	七
乂	乃	九	了	二
人	入	八	凡	刀
刁	力	十	卜	又

[Lưu ý đến các chữ 凡 và 刀; 九 và 力]

3. BÀI TẬP VIẾT

Chép tay các chữ sau đây 10 lần :

一 丿 乙 丁 七 乂 乃 九 了 二 人 入 八 凡 刀 刁 力 十 卜 又

BÀI SỐ HAI

三丈上下万丫个丸久乞也与勺亡兀凡卅于千干

1. BẢNG 20 CHỮ MỚI
2. HỌC CHỮ
3. PHÂN LOẠI CHỮ NÔM
4. BÀI TRẮC NGHIỆM số 2
5. TẬP VIẾT
 - NÉT CƠ BẢN
 - Chép 20 chữ theo thứ tự các nét
 - Chép 10 lần 20 chữ hành thư

I BẢNG 20 CHỮ MỚI

三丈上下万丫个丸久乞也与勺亡兀凡卅于千干

三	丈	上	下	万
丫	个	丸	久	乞
也	与	勺	亡	兀
凡	卅	于	千	干

II. HỌC CHỮ MỚI

三丈上下万丫个丸久乞也与勺亡兀凡卅于千干

số	CHỮ	HÁN VIỆT	ÂM NÔM	BỘ THỦ	NGHĨA	THÍ DỤ
021	三	tam , tám	tam , tám	nhút — 1	số 3	anh tam
022	丈	trượng	trượng	nhút — 1	10 thước cổ	trượng phu, 3 trượng
023	上	thượng, thương	thượng	nhút — 1	trên, lên	thượng hạ
024	下	hạ, há	hạ	nhút — 1	dưới, xuống	hạ hồi
025	万	vạn, mặc	vạn, vàn, vện	nhút — 1	muôn	muôn vàn, vện toàn
026	丫	a	a, nha	cổn 2	xoè	nha hoàn

027	个	cá	cá	côn 2	cái	cá biệt, cá lợi
028	丸	hoàn, huồn	huồn, hòn, viên	chủ 丶 3	viên	huồn thuốc, hòn đá
029	久	cửu	cửu, lâu	quyết 丿 6	lâu	cửu biệt, lâu nay
030	乞	khát	khát	át 乙 5	xin	khất sĩ, khất nợ, khất khe
031	也	dã	dã, dạ, giả, giã	át 乙 5	vậy	dã dề, dạ vâng, giã gạo
032	与	dữ	dữ	nhút 一 1	cùng với	dữ tợn, chó dữ
033	勺	thước, chước	thước, chước	bao 勺 20	giuộc, gáo	bày chước, chằm chước
034	亡	vong	vong	đầu 一 8	mất, trốn, chết	vong linh
035	兀	ngột	ngột	nhơn 儿 10	cao	ngột ngạt, đột ngột
036	凡	phàm	phàm	kỷ 几 16	tục, tầm thường	phàm tục
037	廿	nhập, chấp	nhập, chấp	nhút 一 1	hai mươi	chấp tay
038	于	vu, ư, hu, ô	vu, ư	nhị 二 7	đi qua	vu quy, vu vơ, u hu
039	千	thiên	thiên	thập 十 25	ngàn (1000)	thiên vạn
040	干	can	can, cơn	can 干 51	phạm, 10 can	khuyên can, cơn buồn

三丈上下万丫个丸久乞也与勺亡兀凡廿于千干

CHÚ THÍCH : 1) Chú ý các chữ gần giống, dễ lẫn lộn 于 (vu), 千 (thiên), 干 (can).

2) Chữ 也 (dã) là một hư tự, tiếng kèm không có ý nghĩa rõ ràng.

3) 勺 (chước) là một đơn vị đo lường :

Một **thưng** 升 có 10 **cáp** 合; một **cáp** 合 có 10 **chước** 勺.

III. PHÂN LOẠI CHỮ NÔM MƯỢN TỪ CHỮ HÁN

Xét một chữ Hán ta lưu ý đến hình dáng, âm Hán-Việt và nghĩa của chữ đó

Trong 5 bài học đầu, các chữ Hán được giữ nguyên dạng.

Có ba trường hợp vay mượn chữ Hán làm chữ Nôm :

- chỉ mượn âm đọc : 三 (anh *tam*), 个 (thua cá), 与 (hung dữ), 干 (nguồn cơn), 廿 (chấp tay).
- chỉ mượn ý nghĩa : 万 (muôn *vàn*), 勺 (cùng một *giuộc*).
- mượn cả hai, âm và nghĩa : 三丈上下万丫个丸久乞也与勺亡兀凡廿于千干.

Chú thích: Tùy theo văn cảnh, một chữ vay mượn có thể được xếp theo nhiều loại khác nhau.

Thí dụ 1

乞 thuộc loại 1 : Những nghe nói đã thẹn thùng, Nước đời lắm nỗi lạ lùng **khất** khe (Kiều ADM, câu 1119-1220).

乞 thuộc loại 3 : Tỳ kheo có ba nghĩa, một là **khất sĩ**, **khất pháp**, **khất thực**, cần cầu thành tựu thánh quả vậy (Phật Thuyết A Di Đà Kinh, tờ 8a).

Thí dụ 2

万 thuộc loại 1 : muôn **vàn** ái ân ;

万 thuộc loại 2 : lời xưa đã lỗi **muôn** vản ;

万 thuộc loại 3 : mấy **vạn** tinh binh .